

תעודה מס' 16

מצבָה...

על גיאן.

אַ גִּיכְטָעַלָּא, אַ פֶּלְעַמְפָּעַטָּא צִינָה אַידָּך
איַזְטָ נַאֲךָ אַ פֶּרְאַשְׁגָּנָעָרָ נַשְׁמָה אַפְּבָּאָ
דוֹרָךְ מֵירָ, דָוָרָךְ מִירָ: אַונְ אַטְשָׁרָ נִישְׁטָהָיָ
איַזְ� זַיְ נַעֲפָלָןְ צָוָם אַפְּגָרִינְדָ אַרְאָךְ.
ויַהְאָטָ גַּאנְצָעָ דָוָרוֹתְ דַזְרְכְנָעָלְעָטָ
גַּטְ וַיְיִסְטָ וַיְסִילָ עַלְיוֹתָ
בֵּיזְ פָּסָוָ זַעַנְפָןְ מַטְ דָעַרְ צִיָּתָ
גַּעַוְאָרָןְ דַיְ יְרִיעָותָ...
אוֹןְ סְפִוְלָטָ דָפָרְ פָּגְרָמְפָטָ אַיןְ דָעַרְ צְרָדָ-
דָאָךְ גַּאנְץָ דַיְ אַוְתָיוֹתָ זַעַנְפָןְ.
אוֹןְ וַעֲןָןְ סְפָעָלָדָ אַיןְ נַאֲכָסָ זַיְןְ בַּעֲקָלִידָתָ
אוֹןְ שַׁטְעָרָןְ נַעֲמָעָןְ שַׁיְעָנָןְ -
דָאָןְ אַיְינְגְּוִיְיָןְ דַיְ אַוְתָיוֹתְלָעָןְ
אַרְוִוָסָ פָּנוֹןְ קְבָרְ קְרִיכָןְ,
סָאַנְגָןְ אַוְיפָדָ דַיְ בֵּיתְ-צָוָלָםְ גַּרְאָוָןְ
וַיְיַיְ פָּנוֹןְ סְקָעָלְעָטָןְ - שְׁטְרִיכָןְ.
אַיְזָיְ בַּלְאַגְּדָשָׁעָןְ, וַיְיַזְכָןְ
אַיְןְ בֵּיןְ-הַשְׁמָשָׂותְדִיְגָןְ אַיְירָ,
בֵּינוֹ יְעַדְעָסָ אֹתְ צְרוּיקָ וְעַפְנִינְעָןְ הַאָטָ
זַיְיָןְ בַּעֲגָלִיטָעָרָ, זַיְיָןְ חָבָרָ...
דָאָןְ רַיְעָןְ זַיְיָןְ אַןְ וּפְרָטָרָ זַיְןְ
אַיְןְ שְׁוֹרָתָ וְיַיְ פַּרְצִיטָןְ,
פָּזְנְקָלְעָןְ אַיןְ דָעַרְ שְׁוֹאַרְגָּזָרָ נַאֲכָטָ
וַיְיַיְ אַרְ-צִיְיטָ לִיכָטָ פָּנוֹןְ וְיַיְיָןְ...
חַסְוָןְ, תְּרִפְפָטָ.

יהיאל פינער, טאגאנזויין

שירו של יהיאל פינער על פטירת אמו משנת 1928,
דאָס יְוִידִישָׁן וְאַכְעַבְלָאָטָ, בענדין, נומָ 7, תְּרִפְפָטָ

תעודה מס' 15

צְוֹרְיִיאָוְנְצָרוֹאַנְצִיךְ"

ליַדְעָרָ אַיןְ טְרִיאָלְעָטָןְ פָּוָןְ יְהִיאָלְ פִּינְעָרָ
פְּרָעָסָעָ אָפְרִיפָןְ:

"דְעַרְפָאָרָ קָאָןְ מַעַןְ זַעַגְןְ אַוְיפָדָעָםְ בִּיכְלָ לִיְדָעָרָ
דַעַמְ גַּרְעָסְטָןְ שְׁבָחָ וּוֹאָסָ קָאָןְ בְּכָלְ גַּעֲזָאנְטָ וּוּעָרָןְ
מִיטָןְ מַעְנְשָׁלִיכָןְ לְשָׁוֹןְ: דָאָסָ אַיְזָהְ עַדְיכְטָגְזָגְ...
(שְׁמוֹאָלְ נַאֲדָלָעָרָ אַיןְ דָאָסָ יְיִדְישָׁן וּוּאָרָטָ").

...סְאַיְזָהְ אַמְתָהְ הַאֲרְצִינְגָעָרְ דַעַקְוּמְעָנְטָ אַיְבָעָרָ
דיַ לְיִירָןְ פָּוָןְ אַדוֹרְ בְּעָלִיְיָ. חַלוֹמָתָ...: יְהִיאָלְ
פִּינְעָרָ אַיְזָהְ זַיְעָרְ דִיכְטָעְרִישָׁעָרָ, מִיטְ פְּשָׁרוֹנָותָ
בְּעַשְׁאַקְעָנָעָרְ שְׂלִיחָ-צְבָרָ...
(אַיְימָלְךְ שְׁטִיעָרָ אַיְןְ דַיְ יְגָנָנְטָ בְּלַעַטְעָרְ").

.. פִּינְעָרָסָ לְדַיְ רִיסְטָ מִיטָ, דְרִינְגָטָ אַרְיָיןָ
אַיְנָסָ הַאֲרָצָןְ פָּוָןְ יְעַזְעָרָ דָוָרָןְ. פְּעַרְבָּאַרְגָּעָנָעָ
טִירָןְ, וּוּבְרִירָתָ דָאָרָטָ טִיףָ אַיְןְ לַאֲגָגָ וּוּיְ אַזְיָיְ
טְעַרְדִּיגָעָרְ אַבְקָלְאָנָגָ פָּוָןְ אַסְטְרוֹנָעָ...
(לְ. שָׁ. אַיְןְ יְיִדְישָׁןְ אַרְבָּעָטָעָרְ").

... דָאָסָ בִּיכְלָ לִיְדָעָרָ פָּוָןְ דַעַמְ יְגָנָנְטָ דִיכְטָעָרָ
אַיְזָהְ זַיְעָרְ אַינְטָעְרָסָאָנָטָ אַיְןְ פְּעַרְדְּרִינְטָ הַאֲרָצָןְ
בָּאָגְוִיסְטָ צָוָ וּוּעָרָןְ...

(„בֵּיתָ יְעַקְבָּ וּשְׂוֹרָנָאָלָיְ”).

פְּרִיְיןָ 1. גַּילְדָנָאָרָ פָאָרָ גַּעַלָּדָ פָּאַרְאָוִיםָ צָוָ
בַּעֲקָמָעָןְ אַיְןְ אַדְמָינָ. אַדוֹרְ לְוִיטָ אַדְרָעָטָ:

€H. FAJNER Łódź Śródmiejska 47.

מודעה על מכירת צוויי און צוואנציך (ליידער)
ספרו של יהיאל פינער, נייר ארבעטער וועג, בענדין, תרכ"ג-1932